

Ökumenikus düh

Írta Cserháti Máttyás, hírhedt antiökumenista

Beszélgessz egy hívő társaddal valamilyen témáról. Aztán rátértek egy olyan témára, ami érinti a római katolikus egyházat, vagy annak tanítását. Elejtesz egy olyan megjegyzést, amiről úgy érzed, közel sem olyan sértő a katolikusokra nézve, de már a következő pillanatban a beszélgetőtársad kiguvadt szemekkel rád förmed, hogy „Hogy mersz te így beszélni a katolikusokról?”. A ráivalás gyakran párosul a leszeretlenezés műveletével, és úgy hagy téged a beszélgetőtársad, mintha egetrengetően nagy bűnt követtél el, és korrekcióra, sőt talán bűnből való megtérésre van szükséged. Hát igen, úgy látszik, a római katolikus egyház imádata nemcsak a római katolikusok sajátossága. Ha egy rossz szó esik a római katolikus egyházról, akkor ezek az emberkák igazi apologéta módjára sietnek beletraffálni valamelyik protestáns felekezet vétkébe. Csakhogy ha beleszel ebbe a csapdába, akkor biztos lehetsz afelől, hogy a politikai-teológiai skálán egy fokkal elliberalizálódtál. Ez az ökumenikus düh.

De mégis, a római katolikus egyház miért érdemli meg azt a kiváltságos helyzetet, hogy őt mindinkei tisztelje, és ne nézze őt semmiféle eretnek egyháznak? Hiszen hazánkban olyan sok számban vannak másfajta szekták, kezdve a mormonoktól egészen az újszövetségi keleti irányzatokig, akikről mindenki nyugodtan megmondja a véleményét. De nem úgy a római katolikus egyház. Mivel a lakosságnak körülbelül 54,5%-ának kimondottan római katolikus¹, így a legtöbb ember meg sem kísérli, hogy összeakassza a bajszát olyan emberrel, aki Magyarország legnagyobb teista vallásának képviselője. Beleértve sok hívő is.

Az a tapasztalatom, hogy mind a katolikusok, mind az őket pártfogó protestáns ökumenisták gyakran apellálnak az antiökumenisták ellen, hogy azért támadják a katolikusokat mert önelégültek, vagy mert gyűlölik a katolikusokat. Ebben logikai hiba rejlik, méghozzá az ún. *kvantorcsúsztatási hiba*, miszerint a $\forall \exists$ premisszából tévesen a $\exists \forall$ következtetést vonják le. Ez a következőt jelenti: Ha én például azt állítom, hogy minden férfi szerelmes egy nőbe, abból nem feltétlenül következik, hogy létezik olyan nő, akibe minden férfi szerelmes². Hasonlóan láthatjuk, hogy sok protestáns apologéta kritikusan veszi szemügyre az ökumenizmust és a katolikus egyházat, sok különböző okból, legyen az egyszerű elemzés, evangélizálás, de előfordulhat valóban a gyűlölettel teli támadás is. Így az ökumenisták által ekövetett kvantorcsúsztatási hiba itt így szól: Minden protestáns apologéta valamilyen oknál fogva kritizálja a katolikus egyházat, szükségképpen van egy bizonyos ok, aminél fogva támadják, nevezetesen a szeretetlen gyűlöletből fakadó kritika.

De látjuk, hogy mennyire elfogadhatatlan az ökumenikus düh alkalmazása az ökumenizmus terjesztői által. Hiszen egész egyszerűen nem más, mint egy érzelmi töltet, ami kényszerít minket arra, hogy valahogyan megváltoztassa a gondolkodásunkat – anélkül, hogy értelmes érvekkel támasztaná azt, hogy miért kellene elfogadni testvéreként minden katolikus embert. Ezért kell elvetni az ökumenikus düht. Mint értelmet kikerülő eszköz. Ráadásul paradox módon teljesen ellentmondó is: hiszen ha ökumenikus társunk annyira büszke arra, hogy mennyire fogad el más embereket, más hiteket, arra is éppoly büszkének és elfogadónak kell lennie, aki nem ökumenistaként gondolkodik. Ha elítéli az ítélezést, akkor éppenséggel ítélezően elítéli a másikat, aki éppen értékítéletet mondott ki a másság felett. Olyan, mint a hazudozási paradoxon², ahol azáltal, hogy kimondom,

hogy „Hazudok, amikor ezt a mondatot mondom.” Éppen azért, mert ha hazudok, akkor az általam kimondott mondatom alapján igazat kellene mondanom, ami azért lehetetlen, mert hazudtam.

Az ökumenisták buzgóságukban viszont még további logikai hibákat követnek el okfejtéseik során. Ugyanis előszeretettel hangsúlyozzák azt, hogy a protestáns felek mennyire bűnösök, illetve hogy milyen nem biblikus nézeteik voltak, illetve vannak. Esetenként mutatnak olyan példákat is, miszerint a protestánsok is éppenségtelen dolgokat művelnek, mint a katolikusok, például a szentek tisztelete terén. De kérem, ha mind a két fél csinál egy bibliátlan szokást, akkor egyik sem mentesül azon bűn alól, amit ilyenkor elkövet Isten ellen. Sokszor ugyanakkor nem tesznek semmit annak érdekében, hogy a katolikus állításokat, illetve érvrendszert bárhogy is igazolják, illetve megvédjék, sem logikailag, sem a Biblia alapján. A protestáns felek teológiájának megtámadása nem egyenlő a katolikus álláspont igazolásával.

Egy korábbi írásomban megállapítottam, hogy az ökumenikus dühnek az oka négyféle lehet: félelem, az ismeret hiánya, büszkeség, illetve az Evangélium minden áron tovább vinni akarása³. De az ökumenikus düh leginkább azokra jellemző, akik büszkék arra, hogy mennyire elfogadók a másság iránt, ami manapság óriásira felfújta liberális érték. Sosem fogunk arról hallgatni, hogy mennyire értékes az intolerancia, mivel a vallás intoleráns is, egy bizonyos értelemben, mivel valamilyen tételnek a „megvallása” áll ki. Olyan kifejező a magyar nyelv. De miért is ilyenek az ökumenisták? Éppenséggel azért, mert vagy ő maga is fél (az ökumenizmusra való hajlás egyébként összetett jelenség lehet), vagy evangélizálni akar, mégis ennek a háttérben emberi gondolatok állnak, és nem Ige szerinti gondolkodás. Ezért ajánlatos, hogy nem az antiökumenistáknak, hanem az ökumenistáknak kellene bűneikből megtérniük.

„Legyen minden ember gyors a hallásra, késedelmes a szülésre, késedelmes a haragra, mert az ember haragja nem szolgálja az Isten igazságát.” (Jak. 1,19-20)

Az ökumenikus düh természetesen a katolikusok részéről is fakad. Nem lebecsülendő tényező ez a protestánsok, illetve katolikusok közti viszonyban⁴. Mint ahogy mondtam, Magyarországon számos szekta létezik, de a katolikus egyház azért előnyt élvez nagyságánál fogva, és sok helyen a követelőzés luxusát engedik meg maguknak, nem kevészer eredménytelenül. Sokszor lehet találkozni az ökumenikus düh jelenségével a katolikusok részéről, mivel valahogy érzik, hogy nincsen igazuk. Azért is erőltetik a dialógust, illetve az együttműködést, hogy ebben dominálni tudjanak. Ez tulajdonképpen abbéli hitetlen voltukból fakad, hogy az ember nem adja át magát Isten kezébe, hanem saját maga igyekszik maga körül kialakítani a környezetét.

Referenciák

1. <http://www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/hu.html>
2. R. M. Sainsbury. Paradoxonok. Budapest. Typotex kiadó. 2002.
3. Cserháti Mátyás. Az ökumenizmus szelleme. *A tiszta Ige*. 2005/3: 1-7.
4. Cserháti Mátyás. Az Ökumenikus Charta kritikája. *A tiszta Ige*. 2005/4: 20-23.